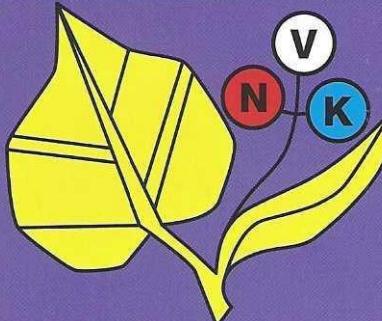

ČTVRTLETNÍK VÝBORU NÁRODNÍ KULTURY

LÍPA

ROČNÍK 27

ČÍSLO 2/2022

CENA 70 Kč

WESTERNIZOVANÁ PROPAGANDA

PAVOL JANÍK

V súvislosti s východnou a západnou propagandou treba jednoznačne konštatovať niekoľko závažných skutočností a autentických skúseností – predovšetkým fakt, že východná bola vždy realistickejšia a západná bola tradične úplne absurdná, čo v podstate platí dodnes.

O triedzom prístupe východnej propagandy a nemysloch západnej svedčí niekoľko konkrétnych príkladov. Počas existencie sovietskeho bloku, ktorého súčasťou bola naša krajina, teda socialistické Československo, sme sa nikdy v školách NEučili, že USA, Británia, Francúzsko či Západné Nemecko, sú zaostalé štáty, ale vždy boli označované ako vyspelé priemyselné krajiny.

Naopak – koncom 80. rokov 20. storočia, keď naši experti navštívili USA, tak im hostitelia ochotne vysvetlovali, ako sa používa sprcha a splachovací záchod. V tom istom období odborníci z USA pri návštive Československa boli šokovaní, že máme asfaltové cesty, osobné autá a spomínane hygienické zariadenia.

Pokračovanie načrtnej propagandistickej praxe nevدوjak potvrdila nie tak dávna anketa prestížnej za-

Pavol Janík. Foto Olga Janíková

Letošními laureáty Krameriovy ceny byli:

František Dostál – fotograf

Literárny týždeník – slovenský časopis pro kulturu a společnost
LUK – Literatura, umění, kultura – český týdeník pro kulturu a společnost

Štefan Cháb – komentátor Krajských listů

František Roček – autor literatury faktu a komentátor

Franťašek Krúžik – publicista zabývající se ekologickou tématikou

Martin Nezval – spisovatel a novinář

Pavol Janík – slovenský básník, publicista a autor literatury faktu

Viktoria Hradská – překladatelka, galeristka a organizátorka Salónu kritického myšlení.

Česká Asociace nezávislých médií 29. 6. 2022 udělila Krameriovu cenu slovenskému spisovateli Pavlovi Janíkovi za plodnou a vynikající publicistiku a literaturu

***

ALEXEJ MIKULÁŠEK
Laudátio na oceněného

Pavla Janíka, jednoho z dnešních laureátů Ceny Asociace nezávislých médií, znám přes dvacet let a stejně dlouhou dobu sleduj jeho básnickou a aforistickou tvorbu, pozitivně hodnocenou doma (v Čechách i na Slovensku), ale také v zahraničí. Narodil se v roce 1956 v Bratislavě a vystudoval filmovou a televizní dramaturgiu a scenáristiku na Divadelní fakultě Vysoké školy muzických umění v Bratislavě (Mgr. art.), vzdělání si doplnil v oboru literární vědy na Filozofické fakultě Prešovské univerzity (Ph.D.). Pracoval na ministerstvu kultury, v mainstreamových médiích, v reklamních agenturách, dlouhou dobu působil jako tajemník a předseda Spolku slovenských spisovatelů i jako šéfredaktor Literárneho týždenníka. V České republice za své absurdní drama *Súkromný striptíz* obdržel už v roce 1993 Cenu Alfréda Radoka, Cenu Unie českých spisovatelů v roce 2012 za „podporu česko-slovenských kulturních vztahů“, ovšem počet jeho slovenských i mezinárodních ocenění jde do desítek; v červnu letošního roku například obdržel cenu Světové nadace Rahima Karimova Zlaté srdce. Básičné práce, z nichž připomínám jen ironicky satirickou a jemně erotickou poezii, včetně poetických aforismů (tzv. metaforismů), publikoval v 48 zemích a v překladech do 28 jazyků. Bylo mi cti účastnit se mj. mezinárodní vědecké konference Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre *Život a dielo Pavla Janíka* (z níž vzešel sborník studií, editor knihy prof. PhDr. Andrej Červeňák, DrSc., 2005).

Smyslem našeho laudátia se nemohou stát analýzy jeho publicistiky – literárnekritické nebo politologické, jeho rozhovory či komentáře, jeho knihy literatury faktu zaměřených např. na tajné služby a mediální manipulace. Připomínám jen monografii o životě a tvorbě filmového režiséra – *Vladimír Bahna* (1986), soubory *Nad vedou* (se podtitulem Literárno-dramatické reflexie, 2003), *Špión z Bratislavы* (s Gabrielou Holčíkovou, 2006), *Generál Lorenc – Dešifrovaný svět* (2000), anglicko-slovenský *Spy Dictionary* – *Špiónažnyj slovník* (2006), *Špiónažné skratky* (2006), knihy rozhovorů nazvané *Hovorca samého seba* (2009) nebo *Rozhovory (o štátnosti)* z roku 2002.

Ze současné publicistiky uvedme jen tři práce vydané v červnu tohoto roku v časopisech *Literatura – Umění – Kultura*, Slovenský rozhlas a Belobog (*Westernizovaná propaganda*, *Trójský kôň a Žijeme v mapníku sveta*).

Ocitují závěrečný odstavec třetí analýzy: „Ochrana proti rafinovaným praktikám globálneho ovplyvňovania verejnej mienky spočíva v porozumení dobe, jej vymoženosťiam a technologickým prostredkom. Ale aj problémom a záujmom jednotlivých subjektov. Treba racionalne posúdiť, komu čo prospevia. Byť opatrný pri prijímaní tvrdení, ak sú v rozpore s predchádzajúcimi skúsenosťami. Často sa tož paradoxe prezentuje ako pravda a protirečivo sa paušálne odmietajú overiteľné fakty. Lúdia by nemali bezhlavo opúštať pevný základ hodnôt reálneho sveta. Tých hodnôt, ktoré si ľudstvo buduje po tisícročia. Len na ich pozadí je a bude človek schopný správne chápať nové poznatky a prirodzeným vývojom prekonávať vžití stereotypy.“

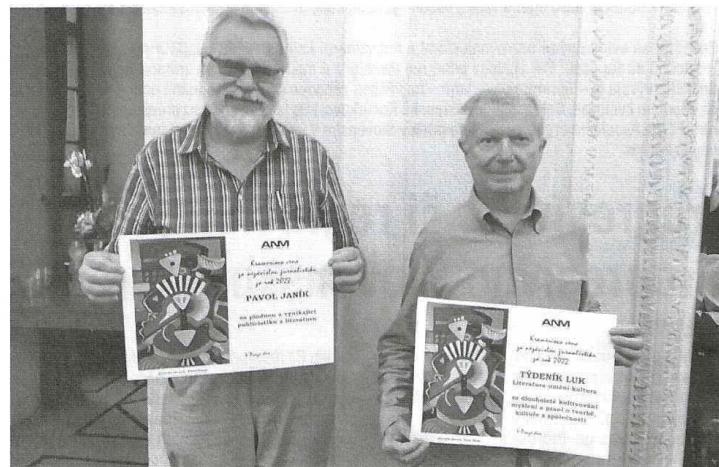
PAVOL JANÍK Poděkování za udělení ceny

Dovolte mi, aby som vyjadril úprimné podakowanie Asociácie nezávislých médií za udelenie prestížnej Krameriovej ceny, ktorú v mojom prípade pokladám predovšetkým za potvrdenie, že Česko a Slovensko vďaka jazykovej a kultúrnej blízkosti nadalej tvoria spoločný komunikačný priestor v literárnej i v medíalnej oblasti.

Záleží len na nás, akými obsahovými prvками a formálnymi komponentmi dokážeme celiť presieľ informačného priemyslu, ktorého mašinéria je založená na platených komerčných a politických objednávkach.

Závisí iba od nás, aby sa pojmy ako demokracia, sloboda prejavu a objektivita vnútorme nevyprázdňovali a nezmienili sa na duté frázy, ktoré si spravidlovali či zmonopolizovali najvplyvnejšie verejné i základné skupiny.

V zmysle Krameriovoho odkazu považujem za dôležité a podstatné podieľať sa na odstraňovaní všetkých druhov povier – vrátane zamatovej a postnovembrovej mytológie. Som presvedčený, že nemenej významná je aj schopnosť primerane reagovať na nasledujúce čoraz naľehavejšie výzvy v európskych a globálnych rozmeroch.

Show Must Go On

V trilógií Vladimíra Čermáka OPERACE ÚNOR 1948, OPE- RACE SRPEN 1968 a OPERACE LISTOPAD 1989 pochopiteľne zaujíma osobitné postavenie a je čitateľsky najatraktívnejšia práva posledná publikácia, ktoréj tému je vyústenie predchádzajúcich klúčových dejinných udalostí.

Prekvapujúce je, že objemná 432-straná kniha – vybavená poznamkovým aparátom a menným registrom – vlastne len rozrieduje účtu brožúru Miroslava Dolejského Analýza 17. listopadu, ktorá v skutočnosti nie je ani analýza a zrejme jej autorom ani nie je Miroslav Dolejský. Jej pôvodcom je pravdepodobne skupina spisovateľov, ktorí zjavne chcú zostať v anonymite, tak ako sú na to zvyknutí vo svojej celoživotnej profesionálnej praxi, počas ktorej sa zaoberajú sústreďovaním kompromitujúcich materiálov bez ohľadu na ich hodnotnosť. Teda v podstate ide o remeselnou zostavenú hanopis plný nepodložených osobných urážok s výrazným antisemitským akcentom, pričom je charakteristické, že všetkým tvrdneniam chýba akejkoľvek vecná argumentácia.

O to paradoxnejšie vyznieva diplom uverejnený na zadnej strane obálky 3. zväzku, ktorý oceňuje 1. časť trojdielneho edičného projektu. Zrejme nenáhodou zvláštnosťou hraníčiacou s pikantnosťou je, že uznanie autorovi udeli Klub literatúry faktu a Asociácia organizácií spisovateľov Slovenska. Ak by som parafrázoval ľahkovožné formulácie Vladimíra Čermáka, tak obskúrne vyznamenanie potvrdzuje, že sovietske agentúre siete sa zachovali ajo po prevratných spoločenských zmenach na rozhraní posledných dekád 20. storočia a aj po rozpadu Sovietskeho zväzu, keď ich riadenie prevzala Ruská federácia. Samozrejme – skutoční ruskí agenti vždy a všade vystupujú ako militantní antikomunisti a zarytí nepriatelia Ruska.

Zaoberať sa evidentnými nezrovnalosťami a nekvalitami knihy OPERACE LISTOPAD 1989 považujem za zbytočnú stratu času. Pre znalcov odbornej literatúry a moderných dejin vrátane najaktuálnejšieho politického vývoja je – úprimne povedané – najväčšou záhadou práve spomínané ocenenie a motivácia osôb, ktoré ho iniciovali. Dokresluje to slovenské Kocúrkovo, kde je možné, že sa predsedom Slovenského centra PEN a Asociácie organizácií spisovateľov Slovenska v určitom období stal hudobník z oblasti zá- bavných žánrov.

8. 4. 2022

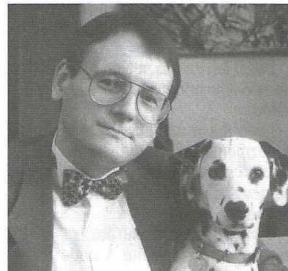
Progresívne, či regresívne a represívne Slovensko?

PAVOL JANÍK

Bývalá podpredsedníčka Progresívneho Slovenska a súčasná prezidentka Slovenskej republiky sa svoju kontroverznou činnosťou čoraz výraznejšie podieľa na zmene demokratického a právneho štátu na regresívny a represívny režim. Aktuálne rezonuje škandalózny fakt, že

udemila (in memoriam) najvyššie štátne vyznamenania troma osobám, ktoré pôsobili proti Slovenskému národnému povstaniu v súčinnosti s fašistickými tajnými službami. Podľa publikovanej informácie jeden z nich udal aj vysokoškolského študenta, účastníka protifašistického

PAVOL JANÍK

Pavol Janík. Foto Olga Janíková

odboja Mirka Nešpora (1924 – 1944), ktorého následne pri výsluchu umučili.

Naozaj si niekoľko myslí, že je to iba náhoda, a nie súčasť dlhodobej geopolitickej stratégie s cieľom rehabilitovať a oživiť Hitlerov odkaz v miestnych, kontinentálnych i globálnych rozmeroch? Hned po prevrate na rozhraní posledných dekád 20. storočia v hlavnom meste Slovenska premenovali Nešporovu ulicu, ale nevrátili jej pôvodný historický názov Schreiberova podla bratislavského židovského velkoobchodníka a filantropa (1783 – 1869), ktorý venoval rozvoju mesta 275 000 korún. Pomenovanie nahradil klérafašistický režim v roku 1943 názvom Ulica Svätej Svorada podľa pustovníka z 11. storočia. Kejmu menu sa vrátili aj po-litici aktivisti po 17. novembri 1989.

V naznačených súvislostiach je veľmi zaujímavý osud Jozefa Vicena (1921 – 2008), ktorý absolvoval Vyššiu vodcovskú školu Hlinkovej mládeže riadenú nemeckou bezpečnostnou službou SD. Podielal sa na založení Slovenskej tajnej ochrany – provládejnej výzvadnej organizácii pôsobiacej proti SNP. Po vojne emigroval a spolupracoval s americkou spravodajskou službou CIC. V exile založil aj Bielu legiu. V roku 1957 ho z Viedne uniesla československá rozviedka do Prahy. Je zvláštne, že ho neodsúdili

ani na smrť ani na doživotie a v roku 1968 ho podmienenečne prepustili. To môže signalizovať, že opäť spolupracoval. Po roku 1989 sa stal predsedom Zväzu protikomunistického odboja. V roku 2006 kandidoval do Národnej rady SR za stranu Misia 21, ktoréj predsedom bol pôvodne jeden zo zakladajúcich členov a významných predstaviteľov Kresťanskodemokratického hnutia – KDH.

Nezabudnime na ďalšieho politika, ktorý bol v určitom období predsedom KDH. Po postoch na domácej scéne sa stal komisárom Európskej únie (čo zodpovedá funkciu ministra vnájom EÚ). Je predsedom správnej rady nadácie, ktorej cieľom je rehabilitovať práve tie osoby, ktoré pôsobili proti SNP a ktoré vyznamenala prezidentka SR. Mimočodom – minulý rok ich už vyznamenal predseda parlamentu. V správnej rade spomínamej nadácie sú členmi aj poslanci (poslankynia a poslanec) Európskeho parlamentu za KDH. Pravdaže – každý môže očividne súvislosti podelať za konštrukciu, ale oslava nacistov ako národných hrdinov v niektorých bývalých sovietskych republikách, najmä na Ukrajine a v pobaltských štátach, ako aj podpora tejto politiky zo strany EÚ a USA sú realitou. A slovenský príspevok do načrtnejtej mozaiky sa nedá prehliadnuť.

18. 5. 2022

GARNITÚRY

PAVOL JANÍK

Pojem garnitúra sice môže označovať akúkoľvek súpravu či zostavu – napríklad v oblasti oblečenia alebo zelezničnej dopravy, ale spravidla sa vzťahuje na skupinu osôb vo sfére športu, umeenia a najmä politiky.

V tejto súvislosti treba upriamíť pozornosť na fakt, že štaty sa v zásade delia na veľmoci a ich satelity, ktoré sa nachádzajú v zóne vplyvu dominantných globálnych hráčov. Jemné výrazy, akými sú vplyv a geopoliticke gravitačné polia, sa dajú nahrať neprijemnejšimi pomenovaniami, presnejšie vystihujúcimi podstatu spominaného javu. Každú spoločnosť totiž vždy riadia zoskupenia konkrétnych ľudí, teda určité personálne garnitúry.

O nelichotivom postavení politických a mediálnych predstaviteľov – predovšetkým malých a stredných krajín – svedčí definícia agentov vplyvu. Ide o osoby vo významnom postavení, ktoré využívajú svoju pozíciu na ovplyvňovanie verejnej mienky alebo prijímanie rozhodnutí, aby dosiahli výsledky v prospech mocnosti, ktorých spravodajské služby ich riadia.

Tvárou v tvári bezútenskej realite súčasného Slovenska sa dozaja netreba podrobnejšie zaoberať neprehliadnutelnými jednotlivcami a jednotlivosťami. V plynkých vodách povrchnej propagandy by sme si však mali všimnať aj zdanivo okrajové úkazy.

Slovenská i kontinentálna politická a mediálna mašinéria dôrazne upozorňuje na nižšie mzdy žien, ktoré vykonávajú rovnakú prácu ako muži a sú aj rovnako kvalifikované. Ako je však vobec možné, že sa nikto nepozastavuje nad škandalóznu nerovnosťou medzi mzdami v jednotlivých členských krajinách Európskej únie? Vie si niekoľko čo len predstaviť zhodné či podobné nezrovnalosti v USA? Ved by sa už dávno rozpadli.

111

Vráťme sa k štandardnej spravodajskej praxi, kde vždy súbežne pôsobí niekoľko garnitúr – nielen le-gálna rozvedka (s diplomatickým krytím) a ilegálna rozvedka (bez diplomatického krytia), ale aj funkčné agentúrne siete, spiaci agenti atď. Keď niektorá služba zistí, že jej zahraničná konkurenčia má o jej aktivitách k dispozícii prvéval citlivých poznatkov, nezačne bezhlavo likvidovať svoje infiltrované zložky. Naopak – prostredníctvom kontaminovaných štruktúr začne protivníkovi podsúvať dezinformácie a zároveň v hlbokej konšpirácii začne budovať nové paralelné inštitucionálne predpoklady, ktoré postupne nahradia činnosť skompromitovanej súčasti vlastnej služby.

V aktuálnom hľuku a zhľuku racionálnych argumentov aj iracionálnych nezmyslov zostáva zatiaľ bez výraznejšej odozvy fakt, že niekdajší politici a dalej slúžiaci propagandisti, ktorí sami pred časom dostali Slovensko do nezávidenieiahodnej situácie, sa teraz opatrné a zdánlive bezvýznamne angažujú v rámci zvláštneho mierotvorného zoskupenia exponentov ľavice i pravice. Po prvé – skutoční štátincí musia viedieť predvídať dôsledky svojich rozhodnutí, najmä v oblasti strategickej bezpečnosti, a nás dodačne plakat nad rozliatym mliekom. Po druhé – pozabudnuté tváre sa sippomínajú úplne cieľavedome, pretože vládna koalícia je už teraz neudržateľná a v budúcnosti nepoužiteľná. Klúčové zahraničie, ktoré nechce stratiť vplyv na Slovensku a má záujem zachovať si vlastnú superioritu, tak pristupuje k oprášaniu svojej osvedčenej starej garnitúry.

15. 2. 2022

Trójsky kôň

PAVOL JANÍK

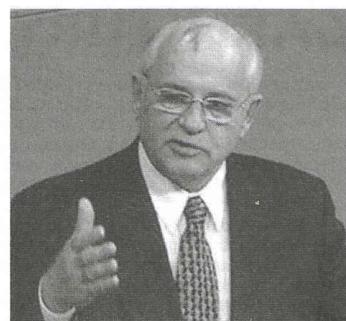
Sú otázky, ktoré zrejme nikdy nebudú zodpovedané. Patrí k nim aj záhada, či bol sovietsky stránický boss Michail Gorbacov trójsky kôň niektoréj západnej spravodajskej služby, s najväčšou pravdepodobnosťou britskej, alebo len nezvládol realizáciu svojej výzie preestrojky, čiže zefektívnenia Sovietskeho zväzu a celého spoločensko-ekonomickeho systému, ktorý oficiálne reprezentoval i fakticky ovládal v najrásorších medzinárodných dimenzích.

Po krachu globálne propagovaného ambiciozného projektu prestavby reálneho socialismu sám tvrdí, že v skutočnosti bolo jeho cieľom zlikvidovať totalitný režim a fázkopádne byrokratické štruktúry. To však môže svedčiť aj o tom, že sa chce radšej do dejín zapísť ako úspešný kontrarevolucionár než ako neúspešný reformátor. Politici sa totiž nikdy nedohodnú podľa zbožných želania a vekolepých predstáv, ale podľa dosiahnutých výsledkov.

Chronické konflikty, pretrávajúce napätie a oživovanie nacizmu najmä na Ukrajine, v pobaltských štátach i v Poľsku sú objektívnym pokračovaním rozpadu najprv sovietskeho bloku a následne Sovietskeho zväzu. Mnohí pozorovatelia nazývajú poslednú dekádu 20. storočia Veľká kriminálna revolúcia. Fakt je, že prominentí komunisti a ich potomkovia sa pohotovo transformovali na kapitalistov, hoci – pre istotu – sa dodnes maskujú označením kapitalistovná vrstva a podobne.

Len si spomíname na pieseň, ktorú už nikde ne-

nájdete – Není Vasil jako Vasil, každý sklidí to, co zasil. Text signalizoval, že v novej mocenskej garniture po 17. novembri 1989 podľa jedného z rozbehnutých scenárov bude patrī klúčové miesto federálnemu šéfovi Socialistického zväzu mládeže Vasilovi Mohoritovi. Spôsobu sa teda naozaj hralo

Michael Gorbacov

podľa nôti Moskvy, ale dohralo sa podľa partíty z Washingtonu.

Vo všetkých doterajších revolúciiach (počnúc francúzskou) sa rýchlo obsahovo vyprázdnil heslá typu: sloboda – rovnosť – bratstvo, ktoré vystryedali rozličné modely absolutizmu nezlučiteľné s hľadaním

akýchkolvek variantných riešení najrozmanitejších geopolitickej, sociálnych a hospodárskych problémov. Ak zúzime zorný uhol iba na Československo – vari sa aspoň jeden potomok exponentov teroru z 1. polovice 50. rokov 20. storočia ospravedlniť za zločiny svojich predkov? Naopak – dedičné zásluhy zamatoných hrdinov vygenerovali ďalšie generácie nedotknuteľných papalašov, ktorí každú vecnú kritiku paušálne zdiskreditujú – predovšetkým čarovným prútikom antisemitizmu.

Mnohí predstavitelia obdobia hrôzovlády mali skúsenosť z koncentračných táborov a niektorí aj z ich samospráv, zrejme preto nadobudli pocit, že môžu svojovolne porušovať základné práva, rozhodovať o živote a smrti, kruto zaobchádzať s ľudmi bez rešpektovania elementárnych princípov spravodlivosti.

Po prelomovom stretnutí prezidenta USA s aktuálnym reprezentantom severokorejskej vládnucej dynastie by už nemalo jestvovať nijaké tematické tabu a malo by sa dať neobmedzene diskutovať o všetkých podstatných siločiarach moderných dejín s presahom do súčasnosti i nasledujúceho vývoja. Čo bude konečným produkтом novej historickej kapitoly? Budú naďalej dva kórejské štáty, kde na juhu zostanú americké vojenské základne a sever sa bude sám transformovať podľa čínskeho modelu trhovej ekonomiky so zachovaním vedúcej úlohy jedinej politickej strany?

Do úvahy prichádza dokonca aj vytvorenie jedného štátu s dvoma systémami – tiež podľa vzoru Riše stredu (Číny), ktorá v roku 1997 prevzala od Británie jej kolóniu Hongkong a v roku 1999 od Portugalska jeho kolóniu Macao, pričom ich spravuje ako zvláštne administratívne oblasti. V tejto súvislosti si spomínam, že ako tajomník Zväzu slovenských dra-

matických umelcov v rokoch 1987 – 1989 som prijal čínsku delegáciu, ktorá sa živo zaujímala práve o preestrojku a počas debaty jej členovia oprávnenie krútili hlavami nad mojim pokusom vysvetliť im, čo sa u nás vlastne deje.

Na základe čínskeho príkladu vzniká legítimna otázka, či sa preestrojka nevymkla spod kontroly, keďže jej autor vlastne nemal nijaký ekonomický program a celá koncepcia transformácie sa zredukovala na glasnosť, teda verejnú kritiku politického systému v celej historickej hĺbke i spoločenskej šírke – pravdaže – s výnimkou posvätného postavenia generálneho tajomníka Ústredného výboru Komunistickej strany Sovietskeho zväzu, z ktorej sa Gorbačov pochopne, ale na veľmi krátke obdobie stal prvým a posledným prezidentom ZSSR. Čo nasledovalo, vrátane zákazu Komunistickej strany Sovietskeho zväzu, už vieme. Aby nedošlo k omylu, treba pripomenúť, že medzičasom existuje parlamentná Komunistická strana Ruskej federácie, ale je v opozícii.

V načrtutých súradničiach možno ruskú politiku od nástupu Vladimíra Putina do vrcholných mocenských pozícii vnímať ako úsilie racionálne oživiť potenciál zvyšku niekdajšej supervelmoci a vrátiť krajinu do prvej celosvetovej ligy, kde sa v podstate už nachádza, čo vyvoláva mimoriadnu nevôlu konkurenčných súčasných sil, ktoré predpokladali, že s pomocou domácej vrstvy komsomolských kapitalistov budú nerušene pokračovať v rozkrádaní surovinových zdrojov, likvidácii priemyslu, rozvrate polhohospodársstva, demontáži obranných kapacít a v atomizácii územnej celistvosti. Napriek súčasnej nevraživosti zvyšok sveta raz bude musieť chtiac-nechtiac akceptovať Rusko ako klúčového globálneho hráča.

27. 5. 2022

Zomrel spisovateľ Ján Tužinský

PAVOL JANÍK

Originálne autorské výpovede popredného prozaika a vynikajúceho esejistu s medzinárodným renomé PhDr. Jána Tužinského, PhD. (29. 3. 1951 – 15. 4. 2022), popri štýlistickom majstrovstve prinášajú obdivuhodné podnety v rovine poznania – demonštrujú unikátnе možnosti emotívno-intuitívneho uchopenia a prenikavého racionálneho pochopenia protirečivých štruktúr súčasného sveta.

Intelektuálne vzopäťia a formálne výboje literárnej tvorby Jána Tužinského v rozmeroch výrazových prostriedkov i sémantických segmentov včlenili aktuálne úsilia slovenského písomníctva do duchovných oblúkov univerzálnych hodnôt slovanskej a európskej proveniencie, ako aj do všeľudských myšlienkových a kreatívnych prúdení.

Prezident Slovenskej republiky Rudolf Schuster udelił spisovateľovi Jánovi Tužinskému vysoké štátne vyznamenanie Rad Ľudovítu Štúra za vytvorenie umelecky pôsobivých, sociálne vnímaných a tvarovo pozoruhodných literárnych diel reflektu-

júcich klúčové pohyby slovenskej spoločnosti a bytosťné otázky moderného človeka.

Povedané vecnovou rečou suchej faktografie – Ján Tužinský absolvoval Filozofickú fakultu Univerzity Komenského v Bratislave, bol poslancom Národnej rady Slovenskej republiky, ústredným riaditeľom Slovenského rozhlasu a niekoľko volebných období predsedom Spolku slovenských spisovateľov. Je autorom výrazných knižných titulov, ktoré boli publikované vo viacerých jazykoch a za ktoré získal prestížne ocenenia na Slovensku, Českej republike i v USA.

Centrálnou osou literárnej produkcie Jána Tužinského bolo mapovanie jedinečnej situácie jednotlivca i signifikantného stavu určujúcich civilizačných tendencií, pričom preukázal nevšednú schopnosť objavne zachytiť a sugestívne zvečniť živý, plastický, rozmanitý a pulzujúci zážitkový svet jednotlivca, ako aj charakteristický kolorit historických dimenzií a podmieňujúcich okolností ľudského bytia.